

ת"פ 40751/08/13 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד סייאח אבו אמדע'ם, עזיז אבו אמדע'ם, סייף אמדע'ם, סלים אבו מדע'ם

בית משפט השלום בבאר שבע

י' אלול תשע"ט

10 ספטמבר 2019

ת"פ 40751-08-13 מדינת ישראל נ' אבו אמדע'ם ואח' ת"פ 45725-01-14 מדינת ישראל נ'
אבו אמדע'ם

בפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

מדינת ישראל - תביעות נגב

ע"י ב"כ עו"ד אסיף גיל

נגד

הנאשמים

1. סייאח אבו אמדע'ם - נאשם בתיק 40751-08-13
 2. עזיז אבו אמדע'ם - נאשם בשני התיקים שבכותרת
 3. סייף אמדע'ם - נאשם בתיק 40751-08-13
 4. סלים אבו מדע'ם - נאשם בתיק 40751-08-13
- כולם ע"י ב"כ עו"ד מיכל פומרנץ ואח'

הכרעת דין

כתב האישום והשתלשלות ההליכים

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירות כדלקמן:

- הסגת גבול, בניגוד לסעיף 447(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). לנאשם 2 - מיוחסות שתי עבירות; ליתר הנאשמים - עבירה אחת;
- הפרת הוראה חוקית, בניגוד לסעיף 287(א) לאותו חוק (מיוחסת לנאשם 2 בלבד);
- כניסה למקרקעי ציבור שלא כדין, בניגוד לסעיף 5ג(א) לחוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), תשמ"א-1981 (לנאשם 2 - שתי עבירות; ליתר הנאשמים - עבירה אחת). בנוגע לאישום זה, יצוין, כי בכתב האישום - הופיע שמו הקודם של חוק זה, אשר כיום מכונה: חוק מקרקעי ציבור (פינוי קרקע), תשמ"א-1981. להלן, יקרא חוק זה: "**חוק פינוי קרקע**".

בהתאם להוראות כתב האישום המתוקן המאוחד (הוגש בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 03.03.15, לאחר שבהסכמת הצדדים - אוחד הדיון בשני התיקים שבכותרת), האישום הראשון - בתאריך 26.08.13, לאחר מבצע להריסת מחוברים שהוקמו במקרקעין המצויים בגוש 100227, שהם בגדר מקרקעי ציבור (להלן: "**המקרקעין**"), הרשומים

בבעלות רשות הפיקוח ומוחזקים על ידיה ובעבר - עד שנת 1998 - הושכרו באופן עונתי לשם עיבוד חקלאי - הסיגו ארבעת הנאשמים גבול בכך שנכנסו למקרקעין, שהו בהם שלא כדין ואף הקימו מבנה - סוכה ארעית על עמודים ובה כיסאות - ללא אישור.

בהתאם לעובדות האישום השני, המיוחסות לנאשם 2 בלבד - בתאריך 20.01.14, לאחר מבצע נוסף לפינוי המקרקעין ממבנים ארעיים שהוקמו עליהם, חזר הנאשם 2 למקרקעין, ביחד עם אחרים, והחל בונה שם סוכה ארעית, על מוטות עץ גדולים, תוך שימוש בפטיש ובמסמרים. בעשותו כן - הסיג הנאשם 2 את גבול המקרקעין; הפר הוראה חוקית, אשר ניתנה לו מאת בית משפט מוסמך, וכן נכנס למקרקעי הציבור והחזיק בהם שלא כדין.

החלק הכללי של כתב האישום, מפרט מסכת עובדתית ומשפטית, במסגרתה, התנהלו הליכים משפטיים רבים, בערכאות שונות, עד לבית המשפט העליון, בכולם נקבע - כי הנאשמים ואחרים מבני משפחתם המורחבת - פולשים למקרקעין ואינם בעלי זכויות בהם. אשר לנאשם 2 - ניתנה, ביום 12.09.13, הוראה חוקית, במסגרת החלטת בית המשפט בתיק עמ"ת 8584-09-13, אשר אסרה עליו לבנות כל מבנה במקרקעין, לרבות מבנה ארעי וכן להחזיק במקרקעין (אך לא אסרה עליו עצם הכניסה למקרקעין). למרות כל האמור, פולשים הנאשמים, ביחד עם אחרים מבני משפחתם המורחבת, למקרקעין. עוד נטען, כי כל הנאשמים מתגוררים בעיר רהט, בשכונה 25 (כלומר, לא במקרקעין נושא כתב האישום).

במענה לכתב האישום, אשר לחלק הכללי, נטען, כי רק הנאשם 3 מתגורר ברהט ואילו יתר הנאשמים - מתגוררים במקרקעין נושא כתב האישום. עוד נטען, כי הנאשמים ומשפחתם טוענים לזכויות בעלות במקרקעין עוד קודם להקמת המדינה ומורשיהם אף הגישו תזכיר תביעה על המקרקעין, עוד בשנת 1973, כשתביעת הזכות טרם הוכרעה.

ההגנה טענה לפגמים שונים בהליכי רכישת המקרקעין על ידי רשויות המדינה.

ההגנה טענה, כי חלק מההחלטות השיפוטיות שניתנו - אינן נוגעות ישירות לנאשמים דנן, אלא לאחרים מבני משפחתם.

אשר לעובדות המנויות באישום הראשון בכתב האישום - טענה ההגנה, כי הנאשמים אכן נכנסו למקרקעין במועד הנקוב בכתב האישום, אך לא נכנסו שלא כדין ואף לא הייתה כוונה להקיט או לעבור עבירה. אשר לבניית המחברים הארעיים במקום - מודה ההגנה בבניית סוכה על ידי הנאשם 2 בלבד, ולא על ידי יתר הנאשמים.

אשר לעובדות המנויות באישום השני בכתב האישום - טענה ההגנה, כי הנאשם 2 אכן נכנס למקרקעין במועד הנקוב בכתב האישום ובנה שם סוכה ארעית, אך הכחישה, כי המדובר בכניסה שלא כדין; הכחישה, כי המדובר בהסגת גבול; הכחישה, כי לנאשם 2 הייתה כוונה לעבור עבירה וכן הכחישה, כי הנאשם 2 הפר הוראה חוקית.

ההגנה טענה עוד, כי המדובר במקרקעין, ששאלת הבעלות בהם טרם הוכרעה ואין בכניסתם של הנאשמים למקרקעין

או בפעולות שעושים בהם - משום עבירה.

לאחר הגשת כתב האישום, הוגשו בקשות מקדמיות שונות: מספר בקשות לגילוי חומר חקירה וכן בקשה להמצאת מסמכים, בהתאם להוראות סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. בקשות אלה נגעו, בעיקר, לנתונים סטטיסטיים ולהחלטות שונות, שניתנו בהליכים אחרים, אשר נטען, כי הם דומים למקרה המתואר. הבקשות נדונו וניתנו בהן החלטות.

כן הוגשו, מספר פעמים, בקשות לביטול כתב האישום מחמת "הגנה מן הצדק" או "אכיפה בררנית". הבקשות נדונו הן לפני מותב זה והן לפני מותב קודם, אשר דן באחד משני התיקים שאוחדו. הבקשות נדחו, הגם שהתביעה אישרה, כי המדובר בהליך פלילי שאינו ננקט על דרך השגרה ולמעשה - אין לו כמעט תקדים, זאת - לאור יחודיותו של המקרה, בכל הנוגע לאופן הפלישה למקרקעין, כאשר הגשת ההליך הפלילי לא הייתה שרירותית, אלא נשקלה והוחלט לעשות כן, לאחר ש"כלו כל הקיצין".

לאור כך שהמחלוקת העובדתית, בהליך דנן, מצומצמת מאוד וכמעט שאינה קיימת, כשהמחלוקת העיקרית - היא מחלוקת משפטית, השמיעה התביעה לפני בית המשפט שני עדים בלבד: ע.ת. 1 - צוער אלכס חלמסקי, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, בלש ביחידת יואב במשטרת ישראל, העוסקת באכיפה כלפי עבירות במקרקעין; ע.ת. 2 - מר עודד נחמיה, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום - פקח בסירת הירוקה (בעת מסירת עדותו - מנהל מרחב דרום של הסיירת הירוקה).

הצדדים הגישו תיק מוצגים מוסכם.

מטעם ההגנה - העידו ארבעת הנאשמים.

יצוין, כי הדיונים בתיק זה נדחו, בהסכמת הצדדים, לתקופה ארוכה, לנוכח ההמתנה לסיום ההליכים בשני כתבי אישום מקבילים, שהוגשו בגין אותן עבירות, מתוך ציפיה, כי לאחר שתינתן הכרעה סופית בהליכים אלה, שהם תקדימיים - יגיעו הצדדים להסכמה, שתייתר הדיון בתיק זה. ברם, גם לאחר שניתנו הכרעות בתיקים הנוספים, בשלוש ערכאות - לא הגיעו הצדדים, בסופו של דבר, להסכמה.

עוד יצוין, כי לאחר תום שמיעת כלל הראיות - פנתה ההגנה בבקשה לאפשר לה לאתר ולזמן עדי הגנה נוספים, אשר אינם קשורים לאירועים נושא כתב האישום דנן, במטרה להצביע על אכיפה בררנית ולאפשר, פעם נוספת, שלישית במספר, דיון בטענה בנוגע להגנה מן הצדק. לנוכח השלב הדיוני בו הועלתה הבקשה; משלא פנתה ההגנה, בנושא זה, במועדים שנקבעו לכך בהתאם לתכנית המשפט; ומאחר שהתביעה כבר אישרה העובדה, כי האכיפה הפלילית, בענינם של הנאשמים דנן, היא מתוך נסיבות יחודיות ויוצאות דופן - לא מצא בית המשפט להיעתר לבקשה.

הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב ומכאן - הכרעת דין זו.

סקירת הראיות

לנוכח כך שהוגשו במסגרת ההליך - מוצגים רבים, תובא, להלן, התייחסות לראיות הרלוונטיות להכרעה בלבד.

ע.ת. 1, צוער אלכס חלמסקי, השתתף בשני האירועים שבכתב האישום, והמסמכים שערך - הוגשו כחלק מחקירתו הראשית.

בדוח הפעולה ת/22, שנערך במועד האירועים נושא האישום הראשון, תיעד, כי הגיע למקרקעין במסגרת פעילות לזיהוי בניה בלתי חוקית, לאחר שנתקבלה הודעה על פלישה. העד הגיע במהירות למקום, ביחד עם אנשי משטרה נוספים וכן עם פקחי הסיירת הירוקה, וראה ארבעה גברים ועוד כמה ילדים בונים אוהל - סככה עם בד צהוב. העד יצא מהרכב וביקש מהנוכחים במקום להזדהות, אך הגברים במקום נמנעו מלשתף פעולה, קראו לאנשי המשטרה ולפקחים "פושעים, הורסים" וטענו שאין ברשותם מסמכים מזהים, אלא התעודות נמצאות ברכבים. בוצע זיהוי באמצעות מספר הזהות שמסרו הנוכחים, והם זוהו כארבעת הנאשמים. תועדו גם כלי הרכב שהיו במקום. הגברים שבו וקראו לשוטרים ולפקחים: "פושעים, הורסים" וטענו כי זו אדמתם וכי הם יבנו במקום שוב. המשטרה תיעדה את האירוע בצילום וגם הנוכחים במקום צילמו במכשירי טלפון נייד שלהם. החשודים עוכבו לתחנה ושם זוהו פעם נוספת במערכת המשטרית.

בהתאם לאמור בדוח הפעולה ת/20, המתעד את האירוע נושא האישום השני בכתב האישום, התבקש העד לערוך תצפית על המקרקעין במסגרת פלישה טריה ובניה בלתי חוקית, לאחר שבאותו הבוקר - נהרסו תשעה מבנים ארעיים במקום. העד הגיע למקום, לאחר דיווח שהתקבל, לפיו שלושה גברים ואישה אחת פעלו להקמה מחדש של מבנה ארעי מסוג סוכה במקום. העד, ביחד עם שוטרים אחרים, הגיע למקום וראה את הנוכחים בונים את הסוכה. העד תיאר שני אנשים שישבו בכלי רכב במקום, אך חשוד נוסף - נמלט מהמקום ולא אותר גם לאחר סריקות.

בחקירתו הנגדית בבית המשפט סיפר העד, כי בכל הנוגע למפורט באישום הראשון, ראה את האירוע דרך משקפת, ממרחק של כ-450 מטר, ראה ארבעה גברים, אך אינו זוכר אם כולם היו מעורבים באותה בניה ואינו יכול לומר, בעת מסירת עדותו, מה כל אחד עשה. בהמשך הבהיר, כי בדוח רשם שכולם בונים, אך אינו יכול לומר במדויק, מה היה חלקו של כל אחד.

ע.ת. 2, מר עודד נחמיה, בשעתו - פקח הסיירת הירוקה, סיפר, בחקירתו הראשית על תפקיד הסיירת הירוקה, הפועלת מטעם מנהל מקרקעי ישראל (כשמו אז) לאכיפת חוקי המקרקעין באזורים שמחוץ לתחומי היישובים.

העד ליווה, במשך שנים, את ההתנהלות סביב המקרקעין נושא כתב האישום, שהופקעו על ידי המדינה במסגרת החוק משנת 1952. באותו אזור, התרחשו, חדשות לבקרים, פלישות חוזרות ונשנות, כשבכל פעם - הוגשה תלונה למשטרה,

הענין הועבר להחלטה במשרד לביטחון פנים. העד סיפר, כי במקרקעין נושא כתב האישום, בוצעו, החל משנת 2010, למעלה מ-110 פינויים. הפולשים היו, בכל פעם, מבני משפחת הנאשמים. היו שנים, בהן הושכרו השטחים במסגרת חוזים עונתיים לעיבוד חקלאי, תמורת תשלום. לקראת שנת 1999 - החליטו בני המשפחה של הנאשמים, כי הם יכנסו לשטח, למרות שלהם בתים בעיר רהט. מפלישה קטנה, עונתית, של מספר אוהלי מרעה, צמח במקום, עד לשנת 2010, כפר הכולל עשרות מבנים מבניה קשיחה, מחסנים, בתי מגורים ואף שטחי מסחר. לאחר שנוהלו הליכים אזרחיים ארוכים בשלוש הערכאות, בוצע, בשנת 2010, פינוי נרחב של הפלישה, אך גם לאחריו המשיכו בני המשפחה לפלוש ולבנות מחדש מבנים במקום, בערך אחת לחודש, כשהדבר ממשיך עד היום. חלק מבני המשפחה שהם, מרבית בני השבט, חדלו, עם השנים, להשתתף בפלישות, בין היתר, לאחר שהוגשו נגדם תביעות כספיות מטעם המדינה. נותר גרעין מצומצם, הממשיך לפלוש פעם אחר פעם למקום, כשבכל פעם - נערך פינוי והפולשים חוזרים. אותו גרעין מצומצם, מורכב, בין היתר, מארבעת הנאשמים, אשר זוהו על ידי העד באולם בית המשפט.

בהתאם לסדרי העבודה של הסיירת הירוקה, כאשר מזהים פלישה, בשלב ראשון - מתעדים אותה. מעבירים את החומר לתחנת המשטרה במסגרת תלונה מסודרת. משם - מועבר החומר למשרד לביטחון פנים ולאחר שמאושר הליך אכיפה ונקבע מועד לכך - נערך תכנון ספציפי של המבצע במשטרת ישראל. רשות מקרקעי ישראל (כשמה היום) מזמינה למקום קבלני פינוי עם כלים מכאניים כבדים, שעלותם גבוהה. ביום האירוע - מגיעים מפקחים, ביחד עם קבלן הפינוי ואנשי משטרה. המדובר בעשרות רבות של פינויים, שחלקם היו אלימים, לרבות ידוי אבנים.

מטעם העד הוגשו, במסגרת חקירתו הראשית, מוצגים הקשורים לאירועים נושא האישום השני בכתב האישום. מאמרת העד ת/1, עולה, כי לאחר שעודכן על ידי בלש מיחידת יואב על פלישה טריה, הגיע למקום במועד הנקוב באישום השני וזיהה, כי הפלישה היא במסגרת שטח המקרקעין נושא כתב האישום. זאת, לאחר שמספר שעות קודם לכן - בוצע פינוי מאותו מקום. העד לא זיהה במקום את הפולשים. בדוח ת/2, שנערך באותו הבוקר, תועד הפינוי, במסגרתו נהרסו עשרה מבנים ארעיים מסוג סוכות במקום ואף זוהו במקום הנאשמים 1, 2, ו-4, לרבות רכבים השייכים לחלק מהם. הפלישה הטריה שלאחר הפינוי - לרבות המבנים הארעיים, שחלקם הוקמו וחלקם היו בתהליכי הקמה - תועדו בתמונות ת/3 ומקום הפלישה סומן על גבי צילום האוויר ת/4.

בחקירתו הנגדית, נשאל העד בנוגע לבעלות במקרקעין וכן להליכים שמתנהלים בנושא והסביר, כי מבחינתו רלוונטית שאלת החזקה במקרקעין, הנתונה למדינה.

העד שלל טענת בא כוח הנאשמים, כי הם נמצאים ברציפות בשטח והסביר, כי קיימת הסכמה שייכנסו לבית קברות המצוי בשטח, אך הם אינם מגיעים לשם אלא מחוץ לבית הקברות ומקימים שם את המבנים הארעיים. במהלך הפינויים - בני המשפחה נכנסים לתוך שטח בית הקברות ובחלוף מספר שעות - חוזרים ובונים באופן לא חוקי את המבנים הארעיים ומכניסים מיטלטלין למקום. לאחר כל פינוי - מתבצעת תפיסת חזקה של המדינה. עם זאת, הסכים העד, כי בכל פעם שמגיעים לערוך פינוי - מוצאים את בני המשפחה בשטח וכי מלבד השעות בהן מפנים אותם - הם נמצאים בשטח. העד אינו יודע, האם הנאשמים דן - מצויים במקרקעין ברצף.

העד עמד על כך, כי לנאשמים בתים בעיר רהט ואף הציע להצביע על הבתים, אשר מוכרים לו. העד אף ביקר אותם

בביתיהם ברהט.

העד מסר, כי טרם שהחלו הפלישות - השטח היה פנוי והנאשם 1 הגיע למקום מביתו ברהט, אם כי, לעת האחרונה, הוא מצוי זמן רב בשטח.

כשנשאל העד, אם אזרח כלשהו רשאי להיכנס לשטח ואף לישון בו, השיב, כי הדבר אפשרי - בהסכמת בעלי המקרקעין, שהם המדינה. אם אדם מגיע סתם כך לישון לילה - כנראה לא יעשו עם זה שום דבר, אך במקרה דנן - הנאשמים לא הגיעו לצורך לינה, אלא לצורך פלישה, אחיזת המקרקעין בכוח, הסגת גבול וקנטור, שהוא התרסה נגד המדינה, אשר באו לידי ביטוי גם באמירות כלפי העד, באופן אישי. זאת, ניתן להסיק גם מכך, שהפלישה חוזרת ומתבצעת למעלה מ-110 פעמים.

לשאלה האם נערך שימוש ביטחוני במקרקעין - השיב העד, כי הוא אינו מכיר שימוש כזה, אך הדבר יתכן. בנוסף, ציין, כי באותו גוש הוקמו שני ישובים חדשים וגם הונחה מסילת רכבת. גם קו צינור הנפט הועבר בשטח, כך שנערך שימוש בשטח מטעם המדינה. גם בחלקה הספציפית נושא הפלישה שבכתב האישום, היה רצון לקדם תכנית להפוך את המקום למוסדר - אך לאור הפלישה לא ניתן לקדם תכנית כלשהי.

לשאלה אם ידוע לעד, שבני משפחת הנאשמים שהו בשטח עוד קודם להפקעה - השיב בשלילה.

הליכי הפינוי עשויים להתבצע בצו מנהלי או בעשיית דין עצמית. הפינויים עליהם מדובר בשנים האחרונות - נערכו במסגרת של עשיית דין עצמית, לאור כך שהמדובר בפלישה טריה. אם הפלישה אינה טריה - מוציאים צו פינוי מנהלי. בשנת 2010 - נערך הפינוי בהתאם להחלטות שיפוטיות ולצווים מטעם לשכת ההוצל"פ.

הסיירת הירוקה פעלה גם בנוגע לפלישות של משפחות אחרות, והיו גם פלישות אחרות, שהן חוזרות. עם זאת, לא היו פלישות אחרות בהיקף ובכמות כמו במקרה דנן. לא בכל פלישה - פועלים מידית לפינוי. קיימים מקרים מורכבים ויש הבדל אם מדובר בפלישות ישנות או חדשות וטריות.

בחקירתו החוזרת, שב וחזר על יחודיות המקרה דנן, הנובעת מהיקף הפלישות, כמות הפלישות. העד הגדיר את התנהגות משפחת הנאשמים כמי שמנסה "להתיש את המדינה".

באמרת הבלש חנוך צנעני, אשר נטל חלק באירוע נושא האישום השני (הוגשה במסגרת תיק המוצגים המוסכם וסומנה - ת/6), נמסר, כי זיהה את הנאשם 2 בפניו, באמצעות משקפת ומצלמת וידאו, כמשתתף בבניה במקום. בשלב מסוים - קיבל הנאשם 2 שיחת טלפון והחל להימלט מהמקום, כשמסמן לאדם נוסף הנוכח במקום - להימלט גם כן. הבלש מכיר את הנאשם 2 מפעילות קודמת במקום. העד תיעד את הדברים גם בדוח הפעולה ת/7 ובו פירט את הפעולות הספציפיות שראה את הנאשם 2 מבצע, כאשר אחרים מגישים לו קרשים והוא מחבר אותם באמצעות מסמרים.

בהתאם לזכ"ד ת/8 - זיהה העד את הנאשם 2 פעם נוספת, לאחר סיום האירוע, בתחנת המשטרה.

בהתאם לדוח פעולה, שנערך על ידי בלש נוסף מיחידת יואב, רועי ססונקר - אשר נוגע לאירוע נושא האישום הראשון (הוגש במסגרת תיק המוצגים המוסכם וסומן - ת/13) - הגיע למקום לאחר ההריסה שבוצעה קודם לכן, באותו היום. כשהגיעו למקום, זיהו פלישה והקמת מבנה מחדש. במקום נמצאו ארבעה גברים, שבתחילה סירבו להזדהות, אך לאחר מכן - זוהו כארבעת הנאשמים. הנאשמים פנו בדברים לבלש, ובין היתר, כינו אותו כהורס ופושע; טענו, כי הם הבעלים של השטח ואמרו - כי יבנו במקום שוב. הנאשמים צילמו את העד וגם המשטרה תיעדה בווידאו את האירוע. בזכ"ד הבהרה (ת/14), הוסיף העד, כי אמנם, בצפיה מרחוק דרך מצלמת הווידאו - לא זיהה פרצופים, אך המדובר בוודאות באותם אנשים שצולמו מרחוק, שכן לאורך כל האירוע - היה בקשר עין רציף עם הדמויות, לא עזבו האנשים את הזירה ואף לא נוספו אנשים, כך שאותם אנשים שזוהו על ידו, כשהגיע לזירה - הם האנשים שנצפו וצולמו קודם לכן.

דוח הפעולה ת/15, גם הוא הוגש במסגרת תיק המוצגים המוסכם, מתעד הגעתו של הסייר רס"ר חנניה בנימין, אשר עיכב את הנאשמים. המדובר באירוע נושא האישום הראשון. הנאשמים - סירבו להזדהות, אך לאחר בירור - זוהו. העד עיכב את ארבעת הנאשמים ואף רשם דוחות עיכוב (ת/16-ת/17).

באמרת פקח נוסף של הסיירת הירוקה, מר שניר אבלס, המתייחסת לאירוע נושא האישום הראשון (הוגשה בהסכמה במסגרת תיק המוצגים וסומנה - ת/23) - ציין, כי הגיע למקרקעין במועד הנקוב באישום הראשון, ביחד עם פקח נוסף ושני אנשי משטרה מיחידת יואב. תחילה, ניגש לעמדת תצפית והבחין במספר אנשים, הבונים מבנה עץ חדש. לאחר מכן, הגיע למקום הבניה וזיהה ארבעה גברים, שזוהו כנאשמים, וכן מספר ילדים. כששאל את הנאשם 1 - מי בנה, השיב לו האחרון: "אני בנתי ואמשיך לבנות".

מאמרת פקח שלישי של הסיירת הירוקה - מר דקל אשרף, בכל הנוגע לאירוע נושא האישום הראשון בכתב האישום (הוגשה במסגרת תיק המוצגים המוסכם וסומנה - ת/24), עולה, כי הגיע למקום במועד הנקוב באישום הראשון, ביחד עם חברו שניר אבלס ושני שוטרים. תחילה - הגיעו לעמדת תצפית והוא צילם את תהליך הבניה המחודש של סככה - מבנה עץ חדש. לאחר מכן - הגיעו למקום וזיהו את ארבעת הנאשמים, אשר, תחילה, סירבו למסור תעודת זהות ובהמשך - לאחר שהגיע למקום רכב סיור של המשטרה - הציגו תעודה. גם עד זה מסר, כי כשנשאל נאשם 1 - מי בנה, השיב: "אני בנתי ואמשיך לבנות".

אסופת התמונות - ת/26, מתעדת את הנאשמים באירוע נושא האישום הראשון וכן את מסמכי הזיהוי שלהם. התמונה ת/27 - מתעדת את שלד העץ ועליו הסככה שהוקמה באותו אירוע.

איש המשטרה נתנאל דיין, היה נוכח באירוע נושא האישום השני ולבקשת הבלש חנוך צנעני, ערך מעין יומן המתעד את האירוע, אשר כונה על ידו "דוח מרכזת" (דוח הפעולה של העד סומן ת/29, "דוח המרכזת" סומן ת/30 וכן ת/31). בהתאם לדוח, הגיע כח למקום, במועד הנקוב באישום השני ונשמעו דפיקות פטישים. הבחינו בנאשם 2 - דופק עם פטיש ומרכיב את הסוכה, כשהיא הפוכה. לאחר מכן, הולך לרכב ומביא משם קרשים, כשאשה עם מטפחת מסייעת לו.

שני גברים נוספים - העמידו את הסוכה ביחד עמו והוא - הנאשם 2 - פעל לייצוב הסוכה והעמיד אותה.

באמרת הנאשם 1 מיום האירוע נושא האישום הראשון (ת/34) מסר, כי לא פלש למקרקעין, אלא מתגורר שם, על אדמת מדינה. לטענתו, הוא לא בנה את המבנים הארעיים - הסוכות והאוהלים, כי הוא איש מבוגר ובנו אותם כל מיני אנשים, שהוא אינו יודע מי הם, הגם שהם שייכים למשפחתו. המבנים הוקמו, בשל כך ש-"...אנחנו צריכים סוכה שנחיה תחתה". הנאשם אישר, כי אמר לשוטרים שהוא בנה וימשיך לבנות, ואף מסר שוב, באמרתו זו, כי ימשיך לבנות, כל עוד אין החלטה בבית המשפט בנוגע לבעלות בקרקע.

כשנשאל, אם הוא מודע להחלטת בית המשפט העליון, אשר קבע, כי האדמות הן בבעלות המדינה השיב, כי הדבר לא נקבע.

כשנשאל, מי מתגורר בבית, הרשום על שמו בעיר רהט, השיב, כי שם מתגוררת אשתו. כשנאמר לו, כי המשפחה רשומה כמתגוררת בבית זה, השיב, כי הדבר יתכן, אך זאת רק לצורך רישום הילדים לבית הספר ובפועל, מאז שנת 2004 - מתגורר במקרקעין נושא כתב האישום.

באמרת הנאשם 2 מיום האירוע נושא האישום הראשון (ת/35) מסר, כי הוא אינו פולש, היות שסוגיית הבעלות במקרקעין נתונה בדיון בבית המשפט העליון.

הנאשם כינה את אנשי הסיירת הירוקה "עבריינים". הנאשם אישר כי הוא שבנה את הסוכה במקום, ביחד עם בני משפחה נוספים, שאינו יודע להגיד את שמם ובכל מקרה, אינו מתכוון לדבר על אחרים, רק על עצמו.

לדבריו, מתגורר במקרקעין נושא כתב האישום ביחד עם אשתו ועוד ששה ילדים.

הנאשם אישר, כי כל הזמן בונה ומשתתף עם אחרים בבניה במקרקעין, והמדינה - הורסת. כשנשאל בנוגע לבית המשפחה בעיר רהט, השיב, כי אביו קנה את הבית, כשהילדים היו הולכים לבית הספר ובשביל שתהיה לו כתובת קבועה.

באמרה נוספת של הנאשם 2, שנגבתה ביום האירוע נושא האישום השני בכתב האישום (ת/36), טען, כי לא בנה במקום ואף לא ברח מהשוטרים. לטענתו, בזמן האירועים נושא האישום השני, היה בתוך בית הקברות. כשהוצג לו הסרטון, בו מתועד בונה את המבנה הארעי - טען, כי אינו מזהה עצמו בסרטון.

כשנאמר לו, כי איש משטרה זיהה אותו וכך גם פקח הסיירת הירוקה, השיב, כי אכן מצולם בתמונה שהוצגה לו, אך בסרטון - הוא אינו מצולם ולא יצא ממתחם בית הקברות. כשנאמר לו, שהבלש חנוך צנעני זיהה אותו והוא מכיר אותו, השיב, כי הוא (הנאשם) אינו מכיר אותו.

לטענתו, מתגורר בתוך בית הקברות עם אשתו והילדים.

לטענתו, גם במועד האירוע נושא האישום הראשון - היה במקרקעין, אך לא בנה סוכה, אלא ישב מתחת לעץ.

יצוין, כי הנאשם נחקר, כששובש חולצה צהובה, אותה נצפה לובש גם באירוע נושא האישום השני, והדבר תועד באמרה.

באמרת הנאשם 3, אשר נגבתה ביום האירוע נושא האישום הראשון (ת/37), מסר, כי אביו - הנאשם 1 - מתגורר במקרקעין והוא הגיע לבקר אותו והביא עמו גם את בתו. לטענתו, הוא לא השתתף בבניית מבנה ארעי כלשהו, לא סוכה ולא אוהל.

כשנשאל, היכן מתגורר, השיב, כי מתגורר בבית הוריו (הנאשם 1 ואמו), בעיר רהט.

הנאשם מסר, כי המקרקעין הם שטח השייך לאביו ויש על כך דיונים, שנמשכים כבר שנים, בבתי המשפט, ללא החלטה, אך לו עצמו - אין חלק בענין הזה.

באמרת הנאשם 4, שנגבתה ביום האירוע נושא האישום הראשון (ת/38), מסר, כי הוא אדם חולה, אינו מסוגל ללכת וסובל גם משכחה ומאלצהיימר (הנאשם יליד 1966). לטענתו, גר במקרקעין נושא כתב האישום כבר יותר מ-15 שנים ומתנהלים דיונים בבית המשפט על השטח. הפקחים של הסיירת הירוקה "מטרידים אותם" והורסים להם את הסוכות. גם באותו היום, הרסו את הסוכות שלהם ואז, אחרי שעתיים באו "החבר'ה שלנו" ובנו את הסוכה עוד פעם. הנאשם אישר, כי הוא מתגורר במקום והיה נוכח בכל אחת מההריסות.

לטענתו - הוא לא הקים סוכה, אלא באים מתנדבים, יהודים וערבים, שמקימים את הסוכה.

הנאשם אישר, כי יש לו גם בית משלו בעיר רהט, "וגרים בו לפעמים הבנים שלי ואנשי משפחה".

התביעה הגישה גם מספר החלטות שיפוטיות, בהליכים שונים, לרבות ההחלטה בתיק רע"א 3569/04 מבית המשפט העליון (ת/39). בכל ההחלטות, שניתנו כנגד הנאשמים או מי מהם - נקבע, כי הנאשמים או בני משפחתם לא הוכיחו זכויות המאפשרות להחזיק בקרקע. ההחלטות סומנו ת/39-50 וכן ת/53-54. בנוסף, הוגשה ההחלטה בערר מיום 12.09.13 בתיק עמ"ת 8584-02-13 (ת/51), שם נקבע, כי המשיבים - שהם ארבעת הנאשמים בתיק זה - שהו במקרקעין שלא כדין וכי לצורך הבטחת שלום הציבור ומניעת פלישתם למקרקעין - יותר להם להיכנס לאזור, אך "נאסר עליהם לבנות כל מבנה במקרקעין ובכלל זה מבנה ארעי" וכן "נאסר על המשיבים להחזיק במקרקעין".

המאשימה הגישה בתיק המוצגים המוסכם, גם את ההחלטה בנוגע לרכישת המקרקעין על ידי המדינה, על נספחיה

השונים (ת/52).

עוד הוגש תצהיר מטעם הנאשם 1, אשר הוגש במסגרת אחד ההליכים האזרחיים (ת/55), בו מספר הנאשם 1, כי הוא נציגם ודוברם של בני השבט ועומד ברשות המאבק הציבורי בנוגע למקרקעין האמורים; כי נערכו מספר ניסיונות לפנות אותו ואת בני המשפחה מהמקרקעין; כי נתבע, ביחד עם בני משפחה נוספים, תביעה כספית לפיצוי בגין עלויות הפינויים השונים; כי הוא מוסמך לדבר בשם כל הנתבעים ולטפל בעניניהם.

במסגרת תיק המוצגים המוסכם, הוגשו גם סרטונים ותמונות סטילס, אשר צולמו על ידי משטרת ישראל באירועים נושא כתב האישום. סרטונים ותמונות מהאירוע נושא האישום הראשון - סומנו ת/28. סרטונים מהאירוע נושא האישום השני - סומנו ת/9.

עד כאן ראיות התביעה הרלבנטיות.

מטעם ההגנה, העידו, כאמור, הנאשמים.

ע.ה.1 - הנאשם 1, סיפר, בחקירתו הראשית, כי נולד במקרקעין האמורים וכי שם קבורים אביו, אחיו, סבו, סבתו ואמו. לטענתו, הוא בן שבט אלטורי, הוא אינו יודע מהיכן הגיע שבט זה לנגב, אך לטענתו - השבט הזה נמצא בנגב כבר "מאות שנים". לטענתו, חי בבית הקברות, ביחד עם המתים והמדינה אינה מאפשרת לו לבנות סוכה או אוהל ואפילו לא לחיות מתחת לעץ. לדבריו, אמנם מחזיק בבית בעיר רהט, שאותו רכש בשנות ה-70, כדי שאשתו וילדיו יוכלו ללמוד בעיר רהט, אך הוא עצמו - נמצא במקרקעין. לטענתו - התארחו אצלו בשהותו במקרקעין נושא כתב האישום - אנשי משטרה, קצינים בצה"ל, שרים. רק בשנת 2000 - החליטה המדינה לראות בהם פולשים. לטענתו, השטח שייך לאבי סבו. לטענתו, אין המדובר באדמות מדינה, כי אם בקרקע הנתונה במחלוקת.

מטעם הנאשם הוגשו מסמכים בנוגע לתביעה להסדר הקרקע - נ/1 - נ/2.

הנאשם שלל את הטענה, כי בעבר הושכרה הקרקע לעיבוד חקלאי וטען, כי משפחתו חיה על השטח.

לטענתו, גם משפחת אבו זאיד מצויה בשטח והיא שכנה שלו, אך מדובר במשפחה אחרת.

לדבריו - הגם שבשנת 1999, ניתן צו מניעה נגד האחיזה במקרקעין - הוגשה מטעם משפחתו בקשה לביטול הצו (נ/3).

לדבריו, למרות ההחלטות מטעם הערכאות השונות, לפיהן - הוא פולש בקרקע, בידיו מסמכי בעלות משנת 1905 ומשנת 1929.

לדבריו, החל משנת 2010 באים כוחות האכיפה, מדי 18 או 20 יום ואם הם (כלומר, הוא ובני משפחתו) שוהים בסוכות - אומרים להם לצאת לבית הקברות, כי הם רוצים להרוס.

לדבריו, מאז חודש אוגוסט 2013, כאשר ניתנה ההחלטה האוסרת עליו לבנות - לא בנה במקרקעין. כשנשאל לגבי דבריו באמרתו בחקירה, כי ימשיך לבנות, השיב - שקשה לו להאמין שאמר זאת וכי חתימתו זויפה.

לטענתו, אינו מצוי בשטח כדי להקניט, אלא כי יש לו זכות על הקרקע ואם בית המשפט יגיד שאין לו זכות - לא יראו אותו יותר שם והוא אפילו לא יקבר שם.

בחקירתו הנגדית, אישר, כי ישן בכל יום במקרקעין. לדבריו, בלילה שלפני מסירת עדותו, ישן בבית הקברות. לדבריו, אשתו אינה ישנה עמו. לדבריו, אינו אחראי על הסוכות שנבנות במקום, הוא עצמו מוגבל ואינו מסוגל אפילו לדפוק מסמר בעץ.

כשהוצג לו הצילום ת/26, במסגרתו מופיע עם כובע טמבל ומחזיק בידו כפפת עבודה, השיב, כי אינו מזהה עצמו בתמונה, אשר, לטענתו, אינה ברורה והוא אף אינו רואה טוב.

כשהוצג לו התקליטור - ת/28, בו נראה אוחז, ביחד עם הנאשם 3, ברזנט כתום המשמש לצורך בניית מבנה ארעי - השיב, כי אינו מזהה דבר.

כשנתבקש לזהות את קולו באותו סרטון, משוחח עם שוטר - השיב "איפה היינו עם השוטר?" אך כשהוזנה על ידי בית המשפט, אשר הזכיר לו, כי עליו לומר אמת - השיב, כי אכן מזהה את קולו. כשהוצגה לו פעם נוספת דמותו בסרטון, התערבה באת כוחו ומסרה, כי אינה חולקת על כך שהוא היה בזמן ובמקום של האירוע נושא האישום הראשון.

לטענתו, מעולם לא סולק מהמקרקעין.

כשהוצגו לו החלטות בתי המשפט השונים, לפיהן - המקרקעין הם בבעלות המדינה וכי הוא פולש, המחזיק בקרקע שלא כדין, השיב, כי עומד על זכויותיו עד להכרעה בענין הבעלות.

כשעומת עם התצהיר ת/55, בו הצהיר, כי עומד בראש המאבק בנוגע למקרקעין נושא כתב האישום, השיב, כי הוא אינו השייך של השבט ויש שייך מוכר מטעם משרד הפנים. עם זאת, "יש שייך מטעם המדינה ויש שייך של הדת ויש שייך פותר סכסוכים ויש שייך מבחינת כבוד". המשפחה של הנאשם - מכבדת אותו כ"שייך מכובד", על אף שבמבחינה חוקית, אינו אחראי על אחרים.

כשהוטח בפניו, כי מעשיו מהווים הקנטה והתרסה כלפי הרשויות, השיב, כי הוא פועל במסגרת החוק. כשהופנה לסרטון, בו נשמע מכנה שוטר בשם "פושע", השיב, כי אינו עבריין, "עשו אותו עבריין, עשו מכל זבוב פיל".

ע.ה. 2, הנאשם 2, סיפר בחקירתו הראשית, כי אינו עובד, ומתגורר, לטענתו, במקרקעין נושא כתב האישום. לטענתו, אין לו בית אחר וברכבו יש לו "מחברות וספריה". כשהוטח בפניו, כי יש לו בית בעיר רהט, השיב: "זה בית שקנה אבא ברהט, רק בשביל הכתובת" וכי הבית אינו יכול להכיל את כל המשפחה, האחים והילדים. כשנשאל, אם כך, היכן הוא ישן מאז שנת 2010, השיב, כי הוא היה כל הזמן במקרקעין נושא כתב האישום, על אף שלאור החלטות שיפוטיות, אינו בונה שם בית. לדבריו, נמצא שם במקום ומעלה מודעות. כמו כן, כל יום ראשון בשבוע מארגן הפגנה בצומת להבים. כן מארגן בכל שבו הפגנה במקרקעין, עם עמותות "זכויות אדם".

כשנאמר לו, שעד שנת 1998 הוחזר השטח לאחרים מבני העדה הבדואית לצרכי חקלאות, השיב: "יש תיאורטי ויש מעשי. אני נולדתי וגדלתי שם. תיאורטית יכולים לכתוב ולהגיד הכל".

לדבריו, אינו פולש ומעולם לא קיבל צו לסילוק מהשטח. לדבריו, יחידת יואב וכן הפקח ת/2, מגיעים בכל חודש והורסים להם את האוהלים. כשנשאל, מדוע, אם כן, נשאר בשטח, השיב, כי הוא "מעלה מודעות", כי מדובר באדמה שלו שהוא "פתח עיניים" עליה. לדבריו הם (משפחתו) החלשים והמדינה היא ה"חזק" שדורך עליהם.

העד אישר, כי בחקירתו במשטרה בנוגע לאירוע נושא האישום הראשון - מסר, כי בנה סוכה ביחד עם אחרים ואילו בחקירתו בנוגע לאירוע נושא האישום השני - מסר, כי לא היה מעורב בבניה. לדבריו, בחקירה שלאחר האירוע נושא האישום השני - לא מסר אמת, כאשר סיפר, כי אינו מכיר את בן דודו עיד סאלם אבו מדיעם, זאת מתוך הפחד.

בחקירתו הנגדית, טען, כי בלילה שלפני שמיעת עדותו בבית המשפט, ישן אצל חבר ובלילה שלפני כן ישן ברכבו. לדבריו - אינו מגיע למקרקעין והוא "חסר בית". לדבריו, הוא וילדיו ישנים בכל ערב במקום אחר.

העד אישר את הצילומים, בהם נראה משתתף בבניה באירוע נושא האישום הראשון.

לדבריו, קשה לבנות מבנה כגון בית או אוהל לבד, זה אינו מתקבל על הדעת.

העד אישר את התמונה בקובץ התמונות ת/3, בה נצפה באירוע נושא האישום השני וכן בסרטון מתוך התקליטור ת/9, בה נצפה משתתף בבניה ממש באותו אירוע. לדבריו, על אף ההחלטה בערר - ת/51, לא היה מודע לכך, שאסור לו לבנות.

העד אישר, כי משתתף בהצגת תיאטרון, שהועלתה בנוגע להרס הבתים במקרקעין.

לדבריו, כיום, הם אינם בונים במקום ומכדים את החוק.

כשנשאל, אם כך, מדוע הם שוהים במקום, כאשר זו עבירה פלילית, השיב, כי לאור תביעת הבעלות שהוגשה בשנת 1973, הם ממתינים עד להכרעה.

כשהופנה להחלטת בית המשפט העליון ת/39, אשר הגדירה את הנוכחים במקרקעין כפולשים, השיב: "נפלו עמ'ד לא הכי טוב, לא היינו בדיון ולא ידענו על כך בכלל, יש תזכיר תביעה, מזה ארבעים שנה, לא קיבלנו תשובה".

ע.ה. 3 - הנאשם 3, סיפר, בחקירתו הראשית, כי הוא בעל עסק, קצביה בעיר רהט, וכן סטודנט להיסטוריה. כשנשאל, היכן היה במועד נושא האישום הראשון בכתב האישום, השיב, כי תמיד נמצא אצל אביו ומסתובב בשטח המקרקעין, אם כי - אינו ישן שם. לדבריו, לא נאמר לו מעולם, כי אסור לו להשהות במקום והוא לא השתתף בבניה. לדבריו, נכנס לשטח, כי אינו יכול להיות נפרד מאביו וכי אין חוק שאוסר עליו זאת.

בחקירתו הנגדית, אישר, כי במועד נושא האירוע הראשון - הוא מצולם בשטח. הנאשם זיהה עצמו במספר מקומות בסרטונים, בהם לא נראה בונה.

עם זאת, כשהופנה למספר סרטונים בתקליטור ת/28, בו נראה, לכאורה, משתתף בבניה, השיב, כי אינו מזהה, כי הצילום הוא מרחוק, וכי לרבים ישנם בגדים הדומים לבגדיו.

ע.ה. 4, הנאשם 4 - אינו עובד.

לדבריו, נולד במקרקעין נושא כתב האישום.

לדבריו, הוא נכה, היות שקיבל מכות וגם ירו בו בקליע גומי בגב וברגליים, בנוסף סובל מחוסר זיכרון, היות שרוסס מהאוויר בחומר הדברה.

לדבריו, למשפחתו יש זכות במקרקעין והענין מונח בבית המשפט. בני משפחתו קבורים במקום.

לדבריו, לדבריו יש לו כתובת ברהט, אך רוב הזמן בא למקרקעין והוא יושב שם, ברכב או בסוכות, "שבונים אנשים".

כשנאמר לו, כי טוענים, שבנה סוכה במועד האירוע נושא האישום הראשון - טען, כי אינו זוכר.

לדבריו, נמצא במקרקעין כדי למחות על העוול שנגרם לבני משפחתו, היות שאביו וסבו קבורים שם.

לדבריו, אינו מבין בנושא ההחלטות השיפוטיות, שניתנו בנוגע לשטח.

בחקירתו הנגדית, כשהוטח בפניו, כי מתועד משתתף בהקמת סוכה, השיב, כי הדבר יכול להיות, הוא אינו זוכר. גם כאן, כאשר הוצגו לו תמונות או קטעים מהסרטון, אישר, כי הוא הנוכח במקום, אך כשהוצג לו הסרטון המתעד את הבניה - טען, כי אינו מזהה, התמונה אינה ברורה, אך גם אם מדובר בו - הוא אינו נצפה עושה משהו. העד אישר, כי באותו מועד השתמש במבנה הסוכה, בכך שישב בתוכו.

עד כאן ראיות ההגנה הרלבנטיות.

טענות הצדדים

הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב.

לטענת התביעה, הושכרו המקרקעין נושא כתב האישום למשפחות שונות לצורך עיבודים חקלאיים עד שנת 1998 ומשפחת הנאשמים החלה לפלוש למקום רק לאחר מועד זה.

לטענת התביעה, המדובר במקרקעין שהופקעו, עוד בשנת 1953, לטובת המדינה וזהו הסטטוס החוקי שלהם עד היום, כפי שעלה גם ממספר רב של החלטות שיפוטיות.

החל משנת 2010, מבצעת המדינה, מידי חודש פינוי של המבנים הארעיים על המקרקעין ועד כה, היו למעלה ממאה פינויים.

התביעה טענה, כי כמות הפעמים בה נכנסו הנאשמים ובני משפחתם למקרקעין ומעשיהם במקום - מהווים הקנטה והתרסה נגד המדינה.

לטענת התביעה, אישר הנאשם 1, כי חזר למקום לאחר הפינוי, שהיה במועד האירוע נושא האישום הראשון וכן השתתף בבניה. עוד טוענת התביעה, כי כפי שעולה מעדותו ומתצהיר שמסר - המדובר במי שעומד בראש המאבק הציבורי בנוגע למקרקעין אלה.

אשר לנאשם 2, בנו של הנאשם 1, נטען, כי גם הוא אישר, כי משתתף בניהול המאבק הציבורי נגד רשויות המדינה.

בנוגע לאירוע נושא האישום הראשון, הודה נאשם זה, כי נכנס למקרקעין ובנה את המבנה הארעי. ובנוגע לאישום השני - הודה, כי בדברים במענה שנמסר ואף בעדותו בבית המשפט.

אשר לנאשם 3, גם הוא בנו של הנאשם 1, נטען, כי אישר את נוכחותו במקום באירוע נושא האישום הראשון, וכי על אף הכחשתו, בנוגע להשתתפותו בבניה - מתועד בצילום, ואף אישר, כי הוא הנוכח בשלבים אחרים של האירוע.

אשר לנאשם 4, קרוב משפחה של יתר הנאשמים, נטען, כי אינו מכחיש השהות במקרקעין ואף השימוש במבנה, במועד נושא האישום הראשון, וכי אף הוא מתועד משתתף בעבודות הבניה.

התביעה טענה, כי הבעלות במקרקעין נתונה בידי במדינה, אשר אף משמרת את החזקה בהם. הדבר אושר במספר רב של החלטות שיפוטיות ועצם הטענות של הנאשמים או בני משפחתם, כולל הגשת תביעת בעלות - אין בהן כדי להקנות למשפחה מעמד במקרקעין.

אשר להוראת החיקוק, שענינה הסגת גבול, נטען, כי הוכחו יסודות העבירה, היות שהכניסה למקרקעין והשהות בהם היתה שלא על דעת הבעלים או המחזיק שלהם והוכח, כי בכניסה זו - כוונתם להקניט את רשויות המדינה, שלמונח "להקניט", יש ליתן פרשנות רחבה.

אשר לעבירה, שענינה כניסה למקרקעי ציבור שלא כדין - נטען, כי גם יסודותיה של עבירה זו הוכחו, היות שכניסתם של הנאשמים למקרקעין היו תוך תפיסת חזקה. החזקה מוכחת הן לאור הצהרות הנאשמים, כי נכנסו וימשיכו להיכנס למקרקעין; הן לאור בניית המבנים הארעיים במקום.

אשר לעבירה, שענינה הפרת הוראה חוקית - בה הואשם הנאשם 2 בלבד - נטען, כי הנאשם 2 אישר, שבנה מבנה ארעי לאחר מתן ההחלטה בערר ת/51. כן נטען, כי בריחתו מהמקום בעת שהגיעה המשטרה - מהווה בבחינת התנהגות מפלילה, המלמדת על מודעותו לאיסור.

התביעה טענה, כי במקרה דנן, מוצדקת הנקיטה בהליכים פליליים, לאור אופי פעילותם של הנאשמים, אשר טמון בה פוטנציאל ממשי לשיבוש הסדר הציבורי ולפגיעה בסדרי שלטון.

התביעה עותרת להרשיע את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

ההגנה טענה, כי הנאשמים ובני משפחתם מתגוררים במקרקעין מאז שנולדו, כשהנאשם 1 - בן 70 שנה. לטענת ההגנה, אין המדובר במי שפלשו לאדמות של אחרים או השתלטו על אדמות ציבור. לטענת ההגנה, המדינה מעכבת בירור תביעת הבעלות, שהוגשה לפני קרוב לחמישים שנה.

לטענת ההגנה, הנאשמים הם בנים לחברה "מוחלשת" והאופן בו מתנהלת המדינה הופך את החברה הזו לעבריינית מעצם קיומה.

לטענת ההגנה, ההחלטות השיפוטיות, שהוגשו מטעם התביעה, בכל הנוגע לבעלות במקרקעין הן "סלקטיביות" וכי חלקן אינן נוגעות כלל לנאשמים אלא לבני לאחרים מבני המשפחה.

ההגנה חולקת על בעלות המדינה במקרקעין וטענה ארוכות בנוגע לזכויות הנאשמים במקרקעין, כשבין היתר, נטען, כי פעולות המדינה לעיכוב ההכרעה בתביעת הבעלות, מקימות השתק, המונע ממנה לטעון נגד זכויות הנאשמים.

ההגנה טוענת, כי עצם נוכחותם של הנאשמים בשטח ואף ההשתתפות הנאשם 2 בבניה במקום - אינה מבססת הטענה, כי החזיקו במקרקעין.

ההגנה טענה, כי האינטרס המוגן בעבירה של הסגת גבול - אינו משתרע ביחסים שבין שני מחזיקים בקרקע (סעיף 26 לסיכומיה).

ההגנה טענה, כי לא מתקיימים התנאים להוכחת יסודות העבירה של הסגת גבול. אם העבירה שלשמה נכנסו הנאשמים, לכאורה, למקרקעין - היא עצם הכניסה למקרקעין כמקרקעי ציבור - הדבר לא יוכל להוות כניסה לצורך עבירה ואילו מטרת ההקנטה - מהווה "קונסטרוקציה משפטית (ופסיכולוגית) מופרכת", באשר לא ניתן להקניט רשות מנהלית.

כן נטען, כי בהחלטה בערר ת/51, אישר בית המשפט המחוזי את עצם הכניסה למקרקעין.

אשר לעבירה שענינה הפרת הוראה חוקית, נטען, כי הנאשם 2, לא היה מודע להחלטה, אשר אוסרת עליו לבנות בשטח. כן נטען, כי לא הוכח, שנאשם זה עזב את המקום בשל כך, שהגיעו אנשי המשטרה. עוד נטען, כי גם אם המדובר בהפרת הוראה חוקית - המדובר בהפרה שהיא בבחינת "זוטי דברים".

עוד נטען, כי עצם הגשת כתב האישום מבססת הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית. בהקשר זה נטען, כי נמנע מההגנה להציג ראיות להוכחת טענתה, בנוגע לאכיפה בררנית. עוד נטען, כי לא הוגש כתב אישום נגד אחרים, שנצפו גם הם נוכחים באירועים נושא כתב האישום.

עוד נטען, כי המדינה מנצלת את כוחה העודף במקרה דנן.

לטענת ההגנה, לא ניתן לזהות, כי הנאשמים, למעט הנאשם 2 - היו מעורבים בבניה.

ההגנה עותרת לזכות את הנאשמים בדין.

דין והכרעה

הפן העובדתי

למעט הנאשם 2, אשר הודה - הן בנוכחות במקרקעין נושא כתב האישום והן בהשתתפות בבניה בשני האירועים נושא כתב האישום - הרי יתר הנאשמים - הודו בנוכחות במקום, אך כפרו בהשתתפות בבניה. כל הנאשמים, כפרו בכך, כי נכנסו למקרקעין שלא כדין; או כי מטרתם היתה לעבור עבירה או להקניט את הבעלים במקרקעין.

ברם, מהראיות שנשמעו, או הוצגו לבית המשפט, עולה ביסוס, במידת הוודאות הנדרשת בפלילים, לטענות התביעה - הן בנוגע לכניסה או לשהות במקרקעין; הן בנוגע לכך, שהמדובר היה בשהות שהיא במטרה לתפוס חזקה; הן בנוגע להשתתפות בבניה של מבנים ארעיים, אשר - בכל אחד מהאירועים נושא כתב האישום - נהרסו מספר שעות קודם לכן, על ידי המדינה, שהיא הבעלים והמחזיק החוקי במקום.

אשר לנאשם 1 - זה נצפה נוכח במקום ואף השתתף בבניה באירוע נושא האישום הראשון, כפי המתועד בסרטון מספר 209 (מופיע בתקליטור ת/28). בסרטון, ניתן להבחין בנאשם 1, כשהוא חובש כובע אפור, חולצה בצבע בז', מושך יריעה לעבר המבנה הארעי. גם אם בסרטון זה - הוא מצולם מרחוק, הרי בסרטון מספר 210, שצולם באותו אירוע - ניתן להבחין בו באופן ברור יותר ומתוך כך - לזהותו גם בסרטון מספר 209. בנוסף, מסר למשטרה, כי בנה וכי ימשיך לבנות במקום. מהראיות עולה גם, כי נאשם זה הוא הרוח החיה, מוביל המאבק בניסיון ההשתלטות על המקרקעין נושא כתב האישום. מחקירתו הנגדית עלה, הגם שניסה לעמם זאת, כי הוא - לכל הפחות - מנהיג פלג המשפחה השווה במקום. כך שנאשם זה אינו רק מעורב בבניה ברמה הפיסית, אלא ניתן לומר, כי הנהיג את האירוע.

נאשם זה אף אישר, בעדותו בבית המשפט, כי נשאר במתחם וישאר שם עד להכרעה בנוגע לזכויותיו במקרקעין ומכאן עולה בבירור, כי מטרת שהותו במקום היא תפיסת חזקה.

אשר לנאשם 2 - בנו של הנאשם 1 - גם הוא אישר, כי משתתף בניהול המאבק נגד רשויות המדינה בנוגע למקרקעין, לרבות ארגון הפגנות בצומת להבים וכן תפילות במקרקעין עצמו ואף השתתפות במחזה שנכתב בנוגע לאותם מקרקעין. נאשם זה הודה, עוד משלב המענה, בבניית המבנים הארעיים בשני האירועים שבכתב האישום. כן הודה בכך בבית המשפט.

אשר לנאשם 3 - הלה הודה בנוכחות במקום באירוע נושא האישום הראשון, לרבות בשימוש במבנה הארעי שהוקם. הגם שלדבריו, לא הגיע למקום כדי לתפוס חזקה, הרי תועד בסרטונים מספר 207 ו-209, משתתף בבניה. בסרטון מספר 207 ניתן להבחין בו דופק באמצעות פטיש ובסרטון מספר 209 - מושך יריעה. בתמונת סטילס מספר 3065,

ניתן להבחין בפרטי הלבוש, אותם נקל לראות בסרטון מספר 210 (לרבות הפסים הלבנים על מכנסיו) ומתוך זיהוי בתמונה הנ"ל ובסרטון מספר 210 - ניתן לזהותו בסרטונים, בהם נצפה משתתף בבניה, גם אם בהם מצולם מרחוק. בנוסף, עצם השהות, ביחד עם אחרים, סביב המבנה בהקמה, תוך כדי תהליך הבניה, מלמדת על מעורבות בהליך זה. אך מכל מקום - עלה, מחקירתו הנגדית, כי מגיע למקום תדיר כדי לתמוך באביו - הנאשם 1. כעולה מעדותו - חושש נאשם זה מהפללתו, ככל הנראה לנוכח תחומים אחרים בהם עוסק, אך בכך בלבד - אין כדי לבסס הבחנה בינו לבין יתר הנאשמים.

אשר לנאשם 4 - אישר נוכחותו במקום באירוע נושא האיום הראשון וכן, כי ישב במבנה הארעי שהוקם.

כשהוצג לו סרטון מספר 207 מתוך התקליטור ת/28, בו נצפה משתתף בבניה - לא שלל את זיהויו, או, כדבריו: "יכול להיות שזה אני ויכול להיות שלא". גם הוא חזר על העמדה, המשותפת לכלל הנאשמים, כי באפשרותו לשהות במקום בכל עת. אשר לאירוע נושא האישום הראשון, ניתן להבחין בנאשם דן בתמונת סטילס מס' 3084 המתועדת בתקליטור ת/28, כלובש בגד מסורתי (ג'ליה) בצבע חום. בסרטון מס' 207, שבאותו תקליטור, ניתן להבחין בו בצדו השמאלי של המבנה הארעי. בסרטון מס' 208 ניתן להבחין בו במרכז המבנה הארעי. כמו כן בסרטון מס' 209, המתעד את פעולות הבניה - ניתן להבחין בו ניגש אל הנאשמים 1 ו-3, כשהם נושאים את היריעה.

לכל אלה - יש להוסיף את עדות התצפיתן - רועי ססונקר, אשר זיהה את הנאשמים בעת הבניה נושא האישום הראשון, כמתועד בדוח הפעולה ת/13 ובזכ"ד ת/14.

מכל המקובץ עולה, כי הנאשמים זוהו במקום, ארבעת הנאשמים באירוע נושא האישום הראשון ואילו הנאשם 2, גם באירוע נושא האישום השני, כאשר כולם היו מעורבים בבניה ואף הוכח, כי מטרת שהותם במקום היתה תפיסת החזקה, כחלק מהמאבק אותו מנהלים בהקשר למקרקעין אלה.

הפן המשפטי

קעת, נותר לדון, האם העובדות שהוכחו - מבססות את העבירות שבכתב האישום. בנוגע לענין זה - צועדים אנו בתלמי של שדה חרוש, שכן - שני כתבי אישום דומים עד כדי זהים, שגם שהם נדונו במאוחד - הסתיימו, לאחרונה, בהרשעה באותן עבירות ממש. יצוין, כי דבר קיומו של ההליך המקביל נחשף על ידי הצדדים, מיזמתם, במהלך הדיון בתיק זה, כשהם אף עתרו במשותף לעכב שמיעת הראיות, על מנת להמתין להכרעה בו. אותו הליך מאוחד התנהל נגד הנאשם 1 בלבד, אך בנוגע לאותם המקרקעין והטענות היו אותן טענות. ההרשעה בבית משפט השלום אושרה בבית המשפט המחוזי ואף בבית המשפט העליון, כאשר נדחתה בקשת רשות ערעור, תוך מתן החלטה לגופן של הטענות. ראו הכרעת הדין ת.פ. 56062-06-13, 39936-11-13 **מדינת ישראל נ' אבו אמדע'ם**, 06/09/17; פסק הדין ע.פ. 72833-01-18 **אבו אמדע'ם נ' מדינת ישראל**, 28/08/18; פסק הדין רע"פ 7002/18 **אבו מדיג'ם נ' מדינת ישראל**, 20/11/18 (כולם פורסמו במאגרים - להלן: "**הפרשה הקודמת**").

בהקשר לעבירה שענינה הסגת גבול, המדובר בעבירת מטרה, כאשר מטרת הכניסה למקרקעין היא לעבור עבירה או, לחלופין, להפחיד, להעליב או להקניט את המחזיק בנכס.

משנקבע, כי הנאשמים נכנסו למקרקעין ואף, כי הכניסה היתה במטרה לתפוס החזקה וכחלק ממאבק ציבורי - הרי המדובר בהתרסה נגד רשויות שלטון החוק במדינה ומכאן, קמה החלופה שענינה מטרת "הקנטה". בנוסף, כפי שנקבע בפסק הדין בערעור בפרשה הקודמת, ניתן גם לראות בעצם הכניסה לצורך תפיסת החזקה, עבירה בניגוד לסעיף 5ג(א) לחוק פינוי קרקע - אחד מסעיפי העבירה הנוספים בכתב האישום - ומכאן גם, שהכניסה למקרקעין היתה במטרה לעבור עבירה.

הוסף לאמור, במקרה דנן, הוכח, כי כלל הנאשמים, בשני האישומים, היו מעורבים גם בבניית מבנים ארעיים (ענין שלא הוכרע בפרשה הקודמת) בלתי חוקיים (מה שלא נקבע בפרשה הקודמת) ומכאן - שהכניסה למקרקעין דנן, היתה גם במטרה לעבור עבירות בניגוד לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965.

אשר לעבירה, שענינה כניסה שלא כדין למקרקעין, בניגוד לסעיף 5ג(א) לחוק פינוי קרקע - על אף שהמדובר במקרקעין שהם בשטח פתוח, הרי הוכח, כי במקרה דנן - הבעלים והמחזיק במקרקעין שהוא מדינת ישראל - הבהיר לנאשמים ולאחרים מבני משפחתם, כי נוכחותם בשטח אינה ברשות ואינה כדין. זאת - מתוך פעולות הפינוי החוזרות ונשנות בשטח. כל הנאשמים אישרו, בדרך זו אחרת, כי נוכחותם בשטח היתה במסגרת מאבק ציבורי, כלומר, בהתרסה, נוכחות שידוע להם - כי אינה כדין (כאמור, הגם שהנאשם 3 ניסה להתנער מכך, עלה, מחקירתו הנגדית, כי הגיע למקום על מנת לתמוך באביו - הנאשם 1, והוא אף נצפה משתתף בעבודות הבניה). הכניסה למקרקעין לא היתה כניסה תמימה, אלא במטרה לתפוס חזקה, ועל כך תעיד גם הבניה החוזרת והנשנית במקום. תחילה - כעולה מעדותו של הפקח ע.ת. 2 - מבנים קבועים ולאחר פעולת ההריסה המקיפה בשנת 2010 - מבנים ארעיים. מכאן גם האבחנה בין הנאשמים לבין אדם תמים המטייל בשטח, אפילו נותר, באופן אקראי, ללון במקום. כניסה כזו, שאיננה ברשות ומטרתה - לתפוס חזקה - היא בדיוק העבירה נגדה מכוונת תכליתו של חוק פינוי מקרקעין ומכאן - שכניסה זו למקרקעין - מקימה את יסודות העבירה.

אשר לעבירה, שענינה הפרת הוראה חוקית - הוכח, כי בית המשפט המחוזי אסר על מספר מעורבים, ביניהם - הנאשם 2 - להשתתף בעבודות בניה במקרקעין.

כעולה מפרוטוקול הדיון ת/51 - המדובר היה בהחלטה, שניתנה בנוכחותו ובפניו של הנאשם 2.

משהודה הנאשם 2 - כי השתתף בעבודות הבניה, במועד המפורט באישום השני - הרי הפר ההוראה החוקית, אשר נתנה כדין.

אשר ליתר הטענות, שענינן הגנה מן הצדק; איכפה בירנית; טענות בנוגע לבעלות במקרקעין - כולן הוכרעו גם הן בפסקי הדין, שנתנו בפרשה קודמת. בקצירת האומר: קיומן של טענות בנוגע לבעלות במקרקעין - אינה מקימה זכות

לשהות במקרקעין, שלא ברשות. הוכח, כי כעת - המצב החוקי של המקרקעין האמורים הוא בבעלות המדינה, לאחר שרכשה אותם בהליך רישום בהתאם לחוק, עוד בשנות ה-חמישים של המאה הקודמת. הוכח גם, כי בכל השנים - פעלה המדינה באופן, שביסס חזקה מתמשכת וקבועה במקרקעין האמורים - אם בהשכרתם לשימוש חקלאי עד לשנת 1998; אם בפינוי המקיף של המבנים הקבועים שהוקמו במקום, בשנת 2010 והחל ממועד זה - בפיקוח רצוף ובפינוי כל מבנה שמוקם במקום, מיד עם הקמתו. המדינה היא המחזיק החוקי במקרקעין וכל שעומד מול בעלותה וחזקתה, לעת הזו - הוא טענות בלבד. מתן לגיטימציה לתפיסת חזקה סותרת בקרקע על בסיס טענות, שלא אושרו בכל ערכאה משפטית ובניגוד למצב הרישומי - תוביל לאנרכיה.

אשר לטענות בנוגע להגנה מן הצדק, הבאות לידי ביטוי באכיפה ברחיקת או בהפעלת כוח עודף מטעם הרשות - המדינה אישרה, כי העברת מישור הטיפול נגד הנאשמים להליך פלילי, היא יוצאת דופן. ברם - אין המדובר בהפעלה שרירותית של סמכות, אלא הדברים נשקלו והפעולה המשפטית שננקטה היא מידתית ביחס לעצימותה של הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה, בו מדובר בקבוצה, הפועלת במאורגן, תוך ניהול קמפיין ציבורי, לתפיסת החזקה במקרקעין, בלא זכות בדין, פעם אחר פעם, כאשר עד למועד הגשת כתב האישום - פונו המקרקעין האמורים עשרות רבות של פעמים (ומאז - כבר יותר מ-110 פעמים). המדינה לא אצה להשתמש במנוף ההליכים הפליליים, אך בסופו של דבר - לא היה מנוס מכך. מכאן גם, לא מצא בית המשפט טעם לדיון במקרים אחרים, שאינם קשורים למקרקעין אלה, כאשר המדינה הצהירה מראש, כי ההליך דנן הוא יחודי וכמעט ללא תקדים. שינוי מדיניות מטעם הרשות הוא אפשרי על פי דיני המנהל, ובלבד שנערך לאחר שיקול דעת, באופן שאינו שרירותי ובאופן מידתי. במקרה דנן - כך הם פני הדברים (אף אין זה הכרח, כי שינוי המדיניות יבוא רק לאחר קרוב למאה מקרים, בהם חוזרים ותופסים את השטח).

אשר לטענות, בנוגע לאי העמדתם לדיון של אחרים, שנצפו נוכחים בשני האירועים המתועדים בכתב האישום - בחינת הראיות מלמדת, שהתביעה פעלה, תוך הפעלת שיקול דעת, כאשר, בנוגע לאותם אחרים - קיים שוני במידת הדומיננטיות של פעולתם במקום ולגבי חלקם גם - לא נאספו די ראיות להוכחת מעורבות בבניה או בפעולות אחרות, שענינן תפיסת החזקה במקום, להבדיל מנוכחות במקום או עצם הבעת התמיכה במאבקם של הנאשמים. מכאן - אין ניתן לומר, כי ננקטה אכיפה ברחיקת ואף אין ניתן לומר, כי החלטת התביעה, שלא להעמיד לדיון דמויות אלה - אינה סבירה.

טענה נוספת של ההגנה, הנה - כי הנאשמים בנים לאוכלוסיה "מוחלשת" וכי התנהלות המדינה הופכת אותם לעבריינים או לפולשים בעל כורחם. הבעיה עם טענות מסוג זה - היא אופיו של הדיון המשפטי, במסגרתו מעומתות הן אל מול העובדות. במקרה דנן, התמונה העובדתית העולה מהראיות אינה תומכת בטענות. כך, הוכח, כי לכל הנאשמים בית מגורים מוסדר בעיר רהט והטענות - כי נרכש בית רק כדי שניתן יהיה 'לרשום ילדים למערכת חינוך' - בלשון המעטה אינן משכנעות. הנאשם 2 אף אישר, כי משתתף במחזה תיאטרון שנכתב במיוחד בנוגע למקרקעין אלה. ניהול מאבק זה הוא לגיטימי בחברה דמוקרטית (להבדיל מתפיסת החזקה ללא רשות - אשר מהווה עבירה), אך ההשתתפות במאבק היא בחירתם של הנאשמים. אף עלה מהראיות, כי אחרים מהמשפחה המורחבת שהביעו, בתחילה הזדהות עם מאבק, זנחו ענין זה ומנהלים את חייהם בעיר רהט, חיים של משפחה ועבודה, לעומת הנאשמים, אשר פרט לנאשם 3 - אינם עובדים.

בבוא היום - יהיה על המדינה לגבש עמדה בנוגע למקרקעין האמורים, אם בדרך של הסדר ואם בדרך של הכרעה בזכויות הקנייניות, תוך קידום הדיון בתביעות הבעלות הנוגדות. אך עד למועד זה - תפיסה, ללא רשות של החזקה במקרקעין - מקימה יסוד להרשעה בעבירות, כפי שפורטו בכתב האישום.

משהוכח - כי כל אחת מהתפיסות היתה בנפרד - בכל פעם - לאחר פינוי - הרי אין מניעה להרשיע בעבירות, בגין כל אחד מהאירועים האמורים (גם זאת נקבע בפסקי הדין בפרשה הקודמת).

לאור כל האמור - מורה בית המשפט על הרשעת ארבעת הנאשמים בעובדות ובעבירות, כפי שפורטו בכתב האישום.

ניתנה היום, י' אלול תשע"ט, 10 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.